

Erasmus+
Ανοίγει δρόμους, αλλάζει ζωές.

Πρασινίζοντας το Erasmus+

Πρακτικός Οδηγός για την Προτεραιότητα «Περιβάλλον και Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής»

Τελευταία Ενημέρωση: 12/2025

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Κάθε σχέδιο, ένα βήμα προς ένα πιο πράσινο μέλλον.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<u>Εισαγωγή</u>	3
<u>Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στο Erasmus+</u>	3
<u>Κατανόηση της προτεραιότητας «Περιβάλλον και Καταπολέμηση της Κλιματικής Αλλαγής»</u>	4
<u>Πώς μπορούν να συμβάλλουν τα σχέδια στην πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη</u>	5
<u>Πώς να ενσωματώσετε πράσινες πρακτικές στο σχέδιο σας</u>	8
<u>Παράδειγμα Καλών Πρακτικών Σχεδίων Erasmus+</u>	10
<u>Πρακτικά εργαλεία και συμβουλές για πράσινα σχέδια</u>	19

Εισαγωγή

Το πρόγραμμα Erasmus+ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην ευρωπαϊκή προτεραιότητα για το **Περιβάλλον και την Καταπολέμηση Της Κλιματικής Αλλαγής**, στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας**, των **Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης** (SDGs) και της **Ευρωπαϊκής Κλιματικής Νομοθεσίας**.

Η εκπαίδευση, η κατάρτιση, η νεολαία και ο αθλητισμός αποτελούν βασικούς μοχλούς για τη μετάβαση σε μια **πράσινη και βιώσιμη Ευρώπη**. Μέσω του Erasmus+, οι συμμετέχοντες και οι εμπλεκόμενοι οργανισμοί έχουν την ευκαιρία να:

- Αναπτύξουν **πράσινες δεξιότητες**.
- Υιοθετήσουν **βιώσιμες πρακτικές** σε όλες τις δραστηριότητές τους.
- Ενισχύσουν μια **κουλτούρα περιβαλλοντικής υπευθυνότητας**.

Ο οδηγός αυτός απευθύνεται σε:

- Φορείς εκπαίδευσης και κατάρτισης (δημόσιους ή ιδιωτικούς).
- Μη κερδοσκοπικές οργανώσεις (ΜΚΟ) και τοπικές αρχές.
- Λοιπούς ενδιαφερόμενους φορείς που συμμετέχουν ή επιθυμούν να συμμετάσχουν στο Erasmus+.

Στόχος: η **ουσιαστική ενσωμάτωση της πράσινης διάστασης και περιβαλλοντικά βιώσιμων πρακτικών** σε όλα τα στάδια του σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης των σχεδίων Erasmus+.

Στρατηγική για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη στο Erasmus+

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει εκδώσει τον Νοέμβριο του 2024 το έγγραφο **«Implementation Guidelines – Erasmus+ and European Solidarity Corps Green Transition and Sustainable Development Strategy»**. Οι οδηγίες αυτές παρέχουν ένα πλαίσιο για την ενσωμάτωση της **πράσινης μετάβασης και της βιώσιμης ανάπτυξης** σε όλα τα στάδια των σχεδίων, από τον σχεδιασμό έως την υλοποίηση και την αξιολόγηση. Συγκεκριμένα, καθορίζουν τρόπους για:

- Την ενσωμάτωση πρακτικών βιωσιμότητας στο περιεχόμενο και στη διαχείριση των σχεδίων.
- Τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των μετακινήσεων και της χρήσης πόρων.
- Την προώθηση δεξιοτήτων και γνώσεων σχετικά με την κλιματική αλλαγή και τη βιωσιμότητα.
- Την ενίσχυση οργανισμών και συμμετεχόντων ώστε να λειτουργούν ως φορείς αλλαγής για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η στρατηγική αυτή ενθαρρύνει τους συμμετέχοντες να ενσωματώσουν πρακτικές βιωσιμότητας σε όλες τις φάσεις των σχεδίων Erasmus+, περιλαμβάνοντας:

- Ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών με θέματα βιωσιμότητας.
- Προώθηση πράσινων πρακτικών στις κινητικότητες, όπως η χρήση βιώσιμων μέσων μεταφοράς και η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας.
- Υιοθέτηση ψηφιακών εργαλείων για την αποδοτικότερη διαχείριση των διαδικασιών και τη μείωση χρήσης χαρτιού.
- Πληροφόρηση των συμμετεχόντων για οικολογικές επιλογές και μέτρα που μπορούν να λάβουν, όπως χρήση βιώσιμων μέσων μεταφοράς, κομποστοποίηση, ανακύκλωση, χορτοφαγικά γεύματα κ.ά.
- Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για τον αντίκτυπο των επιλογών χαμηλών εκπομπών και διευκόλυνση βιώσιμων πρακτικών σε όλες τις δραστηριότητες.

Για να ενσωματώσει ένα σχέδιο την **Πράσινη Προτεραιότητα** του Erasmus+, οι αιτούντες πρέπει να:

- Δείξουν σαφώς πώς το σχέδιο συμβάλλει στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, τόσο στο περιεχόμενο όσο και στην υλοποίηση.
- Σχεδιάσουν τρόπους μείωσης των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (π.χ. ταξίδια, υλικά, ενέργεια) και αύξησης των θετικών επιπτώσεων (π.χ. ανάπτυξη δεξιοτήτων για βιωσιμότητα, οργανωτικές αλλαγές).
- Παρακολουθήσουν και τεκμηριώσουν τις πράσινες δράσεις κατά τη διάρκεια του σχεδίου.
- Διαδώσουν τα αποτελέσματα και τις βέλτιστες πρακτικές μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου.
- Αναφέρουν στην αίτηση ρητά τους στόχους της πράσινης μετάβασης και τη συμμόρφωση με τις οδηγίες της ΕΕ.
- Συνδυάσουν την πράσινη προτεραιότητα με άλλες οριζόντιες προτεραιότητες (π.χ. ψηφιακό Erasmus, ένταξη και πολυμορφία) για πιο ολοκληρωμένα σχέδια.

Κατανόηση της Προτεραιότητας «Περιβάλλον Και Καταπολέμηση Της Κλιματικής Αλλαγής»

Η προτεραιότητα **«Περιβάλλον Και Καταπολέμηση Της Κλιματικής Αλλαγής»** αποτελεί μια από τις τέσσερις βασικές οριζόντιες προτεραιότητες του προγράμματος **Erasmus+ 2021–2027**. Στόχος της είναι να ενισχύσει τη συμβολή της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού στην **πράσινη μετάβαση** της Ευρώπης.

Η Πράσινη Προτεραιότητα καλεί όλα τα σχέδια Erasmus+ να:

- Ενισχύσουν την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και την κλιματική αλλαγή.
- Αναπτύξουν δεξιότητες και ικανότητες για τη βιωσιμότητα και την πράσινη μετάβαση.
- Υιοθετήσουν φιλικές προς το περιβάλλον πρακτικές στην καθημερινή διαχείριση.
- Καλλιεργήσουν τη συνειδητή αλλαγή συμπεριφοράς και την υιοθέτηση βιώσιμων τρόπων ζωής.

Σύνδεση με Ευρωπαϊκές Στρατηγικές

Η Πράσινη Προτεραιότητα εντάσσεται:

- Στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας** και της **Ατζέντας 2030 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη**.
- Στην στρατηγική για την **εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη**, προωθώντας περιβαλλοντική συνείδηση, βιώσιμους τρόπους ζωής και δεξιότητες δράσης κατά της κλιματικής αλλαγής.
- Ως **πυλώνας πολιτικής του Erasmus+ 2021–2027**, η οποία ενσωματώνει τη βιώσιμη ανάπτυξη σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Πώς Μπορούν να Συμβάλουν τα Σχέδια στην πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη

Η βιωσιμότητα είναι σημαντικό να αποτελεί βασική αρχή για όλα τα σχέδια Erasmus+. Τα σχέδια θα πρέπει να σχεδιάζονται με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο, ενσωματώνοντας **πράσινες πρακτικές** σε όλες τις πτυχές τους.

Οι οργανισμοί και οι συμμετέχοντες θα πρέπει να έχουν μια περιβαλλοντικά φιλική προσέγγιση κατά το σχεδιασμό, γεγονός που θα ενθαρρύνει όλους τους εμπλεκόμενους να συζητούν και να μαθαίνουν για περιβαλλοντικά ζητήματα, να αντισταθούν τι μπορεί να γίνει σε διαφορετικά επίπεδα και να βοηθάει τους οργανισμούς και τους συμμετέχοντες να αντικαταστήσουν παραδοσιακές πρακτικές με πιο βιώσιμους τρόπους υλοποίησης των δραστηριοτήτων του σχεδίου.

Το πρόγραμμα στοχεύει να υποστηρίξει, σε όλους τους τομείς, την ευαισθητοποίηση για τις περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις. Δίνεται προτεραιότητα σε σχέδια που στοχεύουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σε διάφορους τομείς σχετικούς με τη βιωσιμότητα, στην ανάπτυξη πράσινων στρατηγικών και μεθοδολογιών σε τομεακό επίπεδο, καθώς και σε μελλοντικά προσανατολισμένα προγράμματα σπουδών που καλύπτουν καλύτερα τις ανάγκες των ατόμων.

Το πρόγραμμα υποστηρίζει τη χρήση καινοτόμων πρακτικών ώστε οι εκπαιδευόμενοι, το προσωπικό και οι εργαζόμενοι με νέους να γίνουν πραγματικοί παράγοντες αλλαγής.

Σε Επίπεδο Οργανισμού

- Δημιουργία πράσινης στρατηγικής εντός του οργανισμού.
- Συνεργασία με τοπικούς φορείς και περιβαλλοντικές οργανώσεις.
- Παροχή επιμόρφωσης στο προσωπικό και στους συμμετέχοντες για την πράσινη μετάβαση.
- Ενίσχυση της περιβαλλοντικής κουλτούρας του προσωπικού και των εταίρων.
- Υιοθέτηση πράσινης πολιτικής (προμήθειες, ενέργεια, απορρίμματα).
- Ορισμός Υπεύθυνου Βιωσιμότητας ή «Πράσινου Πρεσβευτή».
- Ευθυγράμμιση με οικολογικές πιστοποιήσεις (π.χ. ISO 14001).
- Ανταλλαγή καλών πρακτικών μεταξύ εταίρων.

Στον Σχεδιασμό, Προετοιμασία, Υλοποίηση και Αποτίμηση του Σχεδίου

Σχεδιασμός

- Ενσωμάτωση περιβαλλοντικών στόχων και αποτελεσμάτων.
- Συμμετοχικός σχεδιασμός βιώσιμων δραστηριοτήτων με τους εταίρους.
- Εκτίμηση περιβαλλοντικού αντίκτυπου για κάθε δράση.
- Χρήση ψηφιακών εργαλείων συνεργασίας για μείωση μετακινήσεων.
- Ορισμός δεικτών πράσινης επίδοσης και αξιολόγηση περιβαλλοντικού αποτυπώματος.
- Πρόβλεψη προϋπολογισμού για πράσινες επιλογές (π.χ. οικολογικά μέσα μεταφοράς, βιώσιμες προμήθειες).

Προετοιμασία

- Συμπερίληψη δράσεων ευαισθητοποίησης σε θέματα βιωσιμότητας.
- Υιοθέτηση περιβαλλοντικά υπεύθυνων πρακτικών/μεθοδολογιών.
- Τεκμηρίωση του αντίκτυπου των πράσινων παρεμβάσεων στα μαθησιακά αποτελέσματα και την κοινωνία.

Υλοποίηση

- Μείωση χρήσης μη βιώσιμων υλικών (πλαστικό, έντυπες εκδόσεις).
- Οργάνωση βιωματικών και πράσινων εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων (εργαστήρια, καθαρισμοί, δενδροφυτεύσεις).
- Συμμετοχή σε οικολογικές δράσεις που διοργανώνονται εντός ή εκτός οργανισμού.
- Ενθάρρυνση δημιουργίας «πράσινων ομάδων».
- Συνεργασίες με φορείς περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.

Οργάνωση Πράσινων Εκδηλώσεων και Δραστηριοτήτων

- Επικοινωνία και υλικό σε ψηφιακή μορφή – ελαχιστοποίηση εκτυπώσεων.
- Χρησιμοποιήστε επαναχρησιμοποιούμενα υλικά.
- Προτιμήστε τοπικά παραγόμενα ή/και βιολογικά προϊόντα ([Farm to Fork Strategy](#)).
- Αποφύγετε τα πλαστικά μιας χρήσης.
- Προτιμήστε δραστηριότητες στη φύση ή σε ανοικτούς χώρους.
- Μετρήστε και κοινοποιήστε το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της εκδήλωσης.

 Οι οργανισμοί μπορούν να αναπτύξουν οδηγίες για τη διοργάνωση οικολογικών εκδηλώσεων, με προσβασιμότητα για όλους (π.χ. συμμετέχοντες σε αναπηρικά αμαξίδια). Επιλέξτε βιώσιμη εστίαση, αποφύγετε αναμνηστικά δώρα με πλαστικό και προτιμήστε διαδικτυακή διάθεση πληροφοριών.

Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- [EC Guide Sustainable Meetings and Events](#)
- [7 steps for greener events](#)

Πράσινη μετακίνηση

- Νέος Ορισμός στον [Οδηγό Erasmus+ για το 2026!](#)
- **Πράσινη μετακίνηση:** Μετακίνηση κατά την οποία χρησιμοποιούνται μέσα μεταφοράς χαμηλών εκπομπών για τουλάχιστον το ήμισυ του ταξιδιού μετ' επιστροφής, όπως λεωφορείο, τρένο, ποδήλατο ή η πρακτική του συνεπιβατισμού. Τα ταξίδια με πλοίο θα θεωρούνται πράσινη μετακίνηση εάν συνδυάζονται με άλλα μεταφορικά μέσα χαμηλών εκπομπών.
- Επιλέξτε για την κινητικότητα ένα **πράσινο μέσο μεταφοράς**, με μικρότερο αποτύπωμα άνθρακα (τρένο, λεωφορείο, ομαδική χρήση αυτοκινήτου – Carpooling).
 - Επιλογή πράσινης μετακίνησης (Sustainable means of transport - green travel) στην αίτηση (Βασική Δράση KA1).
 - Δυνατότητα πρόσθετης επιχορήγησης ατομικών δαπανών (Green Travel Top-up) για την κάλυψη των ημερών μετακίνησης για ταξίδι μετ' επιστροφής (Βασική Δράση KA1).
 - Επιπλέον ημέρες ταξιδιού για χρήση μέσων χαμηλών εκπομπών.
- Συνδυάστε περιόδους κινητικότητας ή εφαρμόστε μικτή μαθησιακή κινητικότητα (blended mobility) για τη μείωση μετακινήσεων.

Διευκρινήσεις για ταξίδια με πλοίο (boat/ferry):

- Αποτελεί πράσινη μετακίνηση ΜΟΝΟ αν συνδυάζεται με άλλα μέσα με μικρότερο αποτύπωμα άνθρακα (τρένο, λεωφορείο, ομαδική χρήση αυτοκινήτου – Carpooling).
- Το πλοίο μόνο του ή σε συνδυασμό με αεροπλάνο δεν αποτελεί πράσινη μετακίνηση.

Αποτίμηση

- Καταγραφή και ποσοτική/ποιοτική αξιολόγηση των περιβαλλοντικών πρακτικών.
- Συμπερίληψη πράσινων δεικτών αξιολόγησης (π.χ. αριθμός συμμετεχόντων σε περιβαλλοντικές δράσεις, εξοικονόμηση CO₂).

Στην καθημερινή πρακτική

- Περιορισμός εκτυπώσεων – χρήση ψηφιακών και ανακυκλωμένων υλικών.
- Μείωση αποβλήτων κατά τις μετακινήσεις και εκδηλώσεις.
- Μετακίνηση με ποδήλατο ή με τα πόδια κατά τη διάρκεια συναντήσεων ή κινητικότητων.
- Επιλογή βιώσιμων καταλυμάτων, τοπικών προϊόντων και μεταφορών.
- Ανάδειξη της πράσινης διάστασης στην επικοινωνία του σχεδίου.
- Χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στους χώρους διεξαγωγής.
- Χρήση ψηφιακών εγγράφων και εργαλείων διαχείρισης, κατά τις διοικητικές διαδικασίες του οργανισμού.
- Δημιουργία εκπαιδευτικών πακέτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Πώς να ενσωματώσετε πράσινες πρακτικές στο Σχέδιο σας

Η βιωσιμότητα πρέπει να ενσωματώνεται σε κάθε επίπεδο της εκπαίδευσης και κατάρτισης — από τα προγράμματα σπουδών και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών μέχρι τις υποδομές και τη λειτουργία των οργανισμών. Το Erasmus+ ενθαρρύνει τους φορείς να εκπαιδεύουν, να ευαισθητοποιούν και να υιοθετούν βιώσιμες πρακτικές σε όλες τις δραστηριότητές τους.

Το πρόγραμμα προωθεί τα παρακάτω:

- **Εκπαίδευση για βιώσιμη ανάπτυξη:** Ενίσχυση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων για τη βιώσιμη ανάπτυξη στην πράξη.
- **Αλλαγή συμπεριφοράς:** Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των σχεδίων, προώθηση μεταφορών χαμηλών εκπομπών και πράσινης διαχείρισης σχεδίων.
- **Ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων:** Ενίσχυση ικανοτήτων σε τομείς συνδεδεμένους με την πράσινη μετάβαση.

Η ενσωμάτωση πράσινων προσεγγίσεων δεν είναι απλώς μια περιβαλλοντική υποχρέωση – είναι μια επένδυση σε μια πιο βιώσιμη, υπεύθυνη και ανθεκτική Ευρώπη. Κάθε σχέδιο μπορεί να αποτελέσει παράδειγμα αλλαγής, ενισχύοντας τη συνείδηση και τη δράση για το κοινό μας μέλλον.

Πρακτική καθοδήγηση και ερωτήματα για πιο πράσινα Σχέδια

- Ποιες είναι οι ανάγκες σας σχετικά με αυτό το θέμα; Ποιες «πράσινες» δεξιότητες υπάρχουν ήδη και ποιες λείπουν;
- Με ποιους **ειδικούς και πράσινους φορείς** μπορείτε να συνεργαστείτε;
- Πώς μπορείτε να **εκπαιδεύσετε τους διαχειριστές του σχεδίου** σε περιβαλλοντικά ζητήματα;
- Πώς μπορείτε να **ενισχύσετε μακροπρόθεσμες αλλαγές συμπεριφοράς** στους συμμετέχοντές σας;
- Όταν προγραμματίζετε δραστηριότητες (συναντήσεις, εκδηλώσεις, εργαστήρια κλπ.), σκεφτείτε αν είναι **αναγκαίο να πραγματοποιηθούν δια ζώσης** ή αν μπορούν να γίνουν διαδικτυακά.
- Πώς μπορείτε να **μειώσετε την κατανάλωση ενέργειας και υλικών** από τους συμμετέχοντες, το σχέδιο ή τους οργανισμούς που εμπλέκονται; Μπορείτε να **αποφύγετε φυλλάδια ή δώρα**; Υπάρχουν **βιώσιμες εναλλακτικές**;
- Ποιος είναι ο **μακροπρόθεσμος αντίκτυπος** των δραστηριοτήτων σας; Τι θα αφήσετε πίσω ή τι θα απορρίψετε;

Ποιοι **δείκτες** μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να μετρήσετε και να παρουσιάσετε τον **αντίκτυπο του σχεδίου** σας;

Ενσωμάτωση Βιώσιμων Πρακτικών σε κάθε στάδιο του Σχεδίου

1. Στρατηγική Ένταξη στον Σχεδιασμό

- **Σαφή αναφορά στη συμβολή του σχεδίου στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα** εντός της αίτησης χρηματοδότησης.
- **Ενσωμάτωση πράσινων στόχων** στο σχέδιο, ώστε να μην αντιμετωπίζονται ως δευτερεύουσα πτυχή.
- **Διεπιστημονική προσέγγιση**, όπου η περιβαλλοντική διάσταση διασταυρώνεται με την εκπαίδευση, την τεχνολογία, την επιχειρηματικότητα και την κοινωνική συνοχή.

2. Ανάπτυξη Πράσινων Δράσεων και Μεθοδολογιών

- **Εργαστήρια ευαισθητοποίησης** για την κλιματική αλλαγή, την ανακύκλωση, την ενεργειακή εξοικονόμηση και τη βιοποικιλότητα.
- **Συμμετοχικές τοπικές δράσεις** όπως δεντροφυτεύσεις, καθαρισμοί παραλιών, ανακύκλωση υλικών κ.ά.
- **Εκπαιδευτικά πακέτα με θεματολογία περιβαλλοντικής εκπαίδευσης** προσαρμοσμένα στην ομάδα-στόχο του σχεδίου (μαθητές, φοιτητές, εκπαιδευτικοί, κοινότητες).
- **Χρήση βιώσιμων υλικών** στις δραστηριότητες.

3. Βιώσιμη Διαχείριση Κινητικότητας

Το πρόγραμμα υποστηρίζει τα «πράσινα» ταξίδια. Το να ταξιδεύει κανείς με πιο οικολογικό τρόπο μπορεί να είναι πιο ακριβό ή να απαιτεί περισσότερο χρόνο, υπάρχει όμως πρόσθετη χρηματοδότηση για να καλύψει αυτό το κόστος.

- **Υποστήριξη «πράσινων» ταξιδιών** με μέσα χαμηλών εκπομπών: τρένο, λεωφορείο, ποδήλατο, carpooling.
- Αξιοποίηση του **Green Travel Top-Up** για κάλυψη επιπλέον κόστους οικολογικών μετακινήσεων.
- Συνδυασμός φυσικής και εικονικής κινητικότητας (**blended mobility**) για μείωση του αποτυπώματος CO₂.

4. Καθορισμός Περιβαλλοντικών Δεικτών

- Ποσοστό συμμετεχόντων που ταξίδεψαν με πράσινα μέσα μεταφοράς.
- Ποσότητα υλικών που ανακυκλώθηκαν.
- Αριθμός περιβαλλοντικών δράσεων που πραγματοποιήθηκαν.
- Μείωση εκπομπών CO₂ από την εφαρμογή ψηφιακών εργαλείων.

5. Καλλιέργεια Πράσινης Κουλτούρας εντός του Οργανισμού

- **Ανάπτυξη εσωτερικού «πράσινου κανονισμού».**
- **Επιμόρφωση προσωπικού** σε θέματα βιώσιμης ανάπτυξης.
- **Πιστοποίηση ή συνεργασία με οργανισμούς πράσινης διαχείρισης** (π.χ. EMAS, ISO 14001).

6. Διάδοση και Επικοινωνία με Περιβαλλοντικό Προσανατολισμό

- Πράσινη διοργάνωση εκδηλώσεων.
- Εκστρατείες ενημέρωσης για την περιβαλλοντική επίδραση του σχεδίου μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης, podcast, άρθρων και δράσεων.
- Δημιουργία ανοικτών εκπαιδευτικών πόρων (OER) που διατίθενται δωρεάν στο κοινό, προάγοντας την περιβαλλοντική εκπαίδευση.

Παραδείγματα Καλών Πρακτικών Σχεδίων Erasmus+

Ιδέες για καλές πρακτικές συνδεδεμένες με τη βιωσιμότητα & τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο

- Προώθηση βιώσιμων μέσων μεταφοράς
- Παροχή χορτοφαγικών και τοπικά παραγόμενων τροφίμων
- Προστασία της βιοποικιλότητας μέσω τοπικών πρωτοβουλιών
- Ευθυγράμμιση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ
- Μέτρηση του ανθρακικού αποτυπώματος (CO2) της οργάνωσης, του σχεδίου ή της δραστηριότητας
- Εφαρμογή αρχών κυκλικής διαχείρισης αποβλήτων μέσω ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης πρώτων υλών
- Αναφορά στο Green Comp για την ταυτοποίηση και ενίσχυση πράσινων δεξιοτήτων
- Δημιουργία και διάδοση εργαλείων για τη βιωσιμότητα

Εκδόσεις Καλών Πρακτικών του SALTO Green:

- [Collection of Erasmus+ and European Solidarity Corps 2024 green projects](#)
- [Collection of Erasmus+ green projects and European Solidarity Corps 2023](#)

Εμπνεύσου από παραδείγματα σχεδίων από τις «Εκδόσεις Καλών Πρακτικών σχεδίων Erasmus+» του ΙΚΥ!

Εμπνεύσου από παραδείγματα σχεδίων από τις «Εκδόσεις Καλών Πρακτικών σχεδίων Erasmus+» του ΙΚΥ!

Φορέας-Συντονιστής	Coordinating Organisation
Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας	Institute for Mediterranean Studies, Foundation for Research and Technology Hellas
Κωδικός σχεδίου	Project Code
2020-1-EL01-KA226-HE-094715	
Τομέας	Sector
Ανώτατη Εκπαίδευση	Higher Education
Τίτλος σχεδίου	Project title
Digital Educational Geoinformatic Methodologies for Monitoring Landscape	
Χώρες	Countries
Ελλάδα, Βέλγιο, Ιταλία, Ισπανία, Βουλγαρία	Greece, Belgium, Italy, Spain, Bulgaria
Εταίροι Έργου	Project partners
Atlantis Engineering, Dlearn ETS, Eurogeo, Ghent University, Ruse Chamber of Commerce and Industry, University of Zaragoza	
Ιστοσελίδα	Website
www.geolandproject.eu	
Erasmus+ Project Results Platform	
https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2020-1-EL01-KA226-HE-094715	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Το τοπίο αποτελεί βασικό στοιχείο της ατομικής και κοινωνικής ευημερίας. Αν και η προστασία, η διαχείριση και ο σχεδιασμός του αναγνωρίζονται από τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Τοπίο από το 2000, η ολοκληρωμένη εφαρμογή αυτής της συνθήκης παραμένει περιορισμένη. Σε αυτό το πλαίσιο, το έργο GEOLAND οργανώθηκε και υλοποιήθηκε για να καλύψει σημαντικές ανάγκες στον τομέα της εκπαίδευσης και της διαχείρισης του τοπίου.

Μία από τις βασικές προκλήσεις του έργου ήταν η ανάπτυξη εκπαιδευτικών διαδικασιών που θα επέτρεπαν τη συμμετοχή φοιτητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη λήψη αποφάσεων για τη διαχείριση, τον σχεδιασμό και την προστασία των περιοχών NATURA 2000. Παράλληλα, επιδίωξε την ενίσχυση της εφαρμογής καινοτόμων μεθόδων συμμετοχής και ενδυνάμωσης των φοιτητών στις περιβαλλοντικές επιστήμες. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην προώθηση συμμετοχικών αποφάσεων, δίνοντας την ευκαιρία σε φοιτητές, πολίτες και ενδιαφερόμενους φορείς να συμβάλλουν στη διαμόρφωση δεικτών βιωσιμότητας και ποιοτικών στόχων για το τοπίο.

Μέσα από μια εξελιγμένη μεθοδολογία Αξιολόγησης Χαρακτήρα Τοπίου (Landscape Character Assessment, LCA), το έργο αναγνώρισε και συνόψισε την περιβαλλοντική και πολιτιστική στρωμάτωση των τοπίων. Επιπλέον, εισήγαγε καινοτόμες παιδαγωγικές μεθόδους σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιστήμης των Πολιτών, και σύγχρονες τεχνολογικές προσεγγίσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι κύριοι στόχοι του GEOLAND περιλάμβαναν:

- Την προώθηση ψηφιακών καινοτόμων τεχνολογιών για την παρακολούθηση τοπίων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.
- Τη βελτίωση της κατανόησης της Σύμβασης για το Τοπίο από τους φοιτητές, δίνοντάς τους τα εργαλεία για την αναγνώριση, ανάλυση, αξιολόγηση των τοπίων, αλλά και τον καθορισμό Ποιοτικών Στόχων Τοπίου (Landscape Quality Objectives, LQO).
- Την ανάπτυξη μιας συντονισμένης προσέγγισης για τη βέλτιστη χρήση γεωχωρικών τεχνολογιών και δεδομένων σε πολυ-επιστημονικό επίπεδο στις εκπαιδευτικές οικολογικές υπηρεσίες τοπίου.
- Τη στήριξη της συμμετοχής φοιτητών στην περιβαλλοντική παρακολούθηση και διαχείριση τοπίου.
- Την ενσωμάτωση ευρημάτων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για διαπραγματεύσεις πολιτικής και ευαισθητοποίηση.
- Την ανάδειξη του ρόλου της εκπαίδευσης των φοιτητών μέσω πραγματικής αλληλεπίδρασης με γεωπληροφορικές τεχνολογίες.

Κατά τη διάρκεια του έργου, υλοποιήθηκαν ποικίλες δράσεις που οδήγησαν σε συγκεκριμένα αποτελέσματα, όπως:

- Η δημιουργία του Εκπαιδευτικού Εγχειριδίου GEOLAND για την παρακολούθηση Ευρωπαϊκών Τοπίων, και ο πρόσθετος Τεχνικός Οδηγός για εκπαιδευτικούς και άλλους ενδιαφερόμενους, διαθέσιμα σε έξι γλώσσες.
- Μία καινοτόμος GIS πλατφόρμα, η οποία παρέχει δεδομένα χρήσιμα για την ανάλυση τοπίων περιοχών NATURA 2000, ενώ παράλληλα περιλαμβάνει εργαλείο συλλογής δεδομένων πεδίου μαζί με οδηγό χρήσης.

- Μία αναφορά πολιτικής μέσω εθνικής και ευρωπαϊκής έρευνας για ζητήματα που σχετίζονται με το τοπίο, διαθέσιμη σε έξι γλώσσες.
- Η συμμετοχή φοιτητών των πανεπιστημίων της Σαραγόσας και της Γάνδης σε εργαστήρια εφαρμογής των αρχών αξιολόγησης του τοπίου και η εκπόνηση εργασιών οι οποίες προβάλλονται σε γκαλερί στον ιστότοπο του έργου.
- Η ανάπτυξη εργαλείου για την παρακολούθηση της ψηφιακής ετοιμότητας των φοιτητών και των μαθημάτων σχετικά με την εκπαίδευση για το τοπίο.

Όλα τα αποτελέσματα του έργου έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο: www.geolandproject.eu

Αναφορικά με τη διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου πραγματοποιήθηκαν επτά εθνικές εκδηλώσεις που απευθύνονταν σε τοπικούς, περιφερειακούς και εθνικούς φορείς, δημοσιεύτηκαν τριάντα ποιοτικά άρθρα σχετικά με το έργο, πραγματοποιήθηκε η συμμετοχή σε διεθνή φόρουμ, όπως η Δωδέκατη Σύνοδος της Επιτροπής Παγκόσμιας Γεωχωρικής Διαχείρισης Πληροφοριών των Ηνωμένων Εθνών και το συνέδριο ESRI Education Summit στο Σαν Ντιέγκο. Ταυτόχρονα στηρίχθηκε μια δυναμική παρουσία στα κοινωνικά μέσα με περισσότερες από 50 δημοσιεύσεις, 430+ ακολούθους και προσέγγιση άνω των 37.676 ατόμων από 10+ χώρες.

Φορέας-Συντονιστής	Coordinating Organisation
Πανεπιστήμιο Αιγαίου	University of the Aegean
Κωδικός σχεδίου	Project Code
2021-1-EL01-KA220-SCH-000032793	
Τομέας	Sector
Σχολική Εκπαίδευση	School Education
Τίτλος σχεδίου	Project title
Το Γαλάζιο Σπίτι μου / My Blue Home	
Χώρες	Countries
Ελλάδα, Πορτογαλία , Ιταλία, Ρουμανία	Greece, Portugal, Italy, Romania
Εταίροι Έργου	Project partners
Advancis – Business Services LDA, Boon Unipessoal Lda, Istituto Comprensivo Camerano Giovanni Paolo II Sirolo, Inspectoratul Scolar Judetean Arad, Primary School of Vareia	
Ιστοσελίδα	Website
http://mybluehome.aegean.gr	
Erasmus+ Project Results Platform	
https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2021-1-EL01-KA220-SCH-000032793	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Οι ανθρώπινες δραστηριότητες των τελευταίων 200 ετών έχουν προκαλέσει σημαντική αύξηση της θερμοκρασίας των ωκεανών, οξίνιση, μείωση του οξυγόνου και ρύπανση, απειλώντας τη θαλάσσια βιοποικιλότητα και την ανθρώπινη ευημερία. Η αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών απαιτεί τη συνειδητοποίηση των επιπτώσεων της ανθρώπινης δραστηριότητας και την εφαρμογή βιώσιμων καθημερινών πρακτικών από τους απλούς πολίτες.

Το Σχέδιο MyBlueHome ενισχύει την προώθηση του Θαλάσσιου Γραμματισμού, ο οποίος είναι απαραίτητος για την κατανόηση του ζωτικού ρόλου του ωκεανού και του τρόπου με τον οποίο οι άνθρωποι ενεργεί τον επηρεάζουν. Παρόλο που τα θέματα που αφορούν τους ωκεανούς και το παράκτιο περιβάλλον περιλαμβάνονται σε μαθήματα όπως η γεωγραφία και οι φυσικές επιστήμες, συχνά παρουσιάζονται με αποσπασματικό τρόπο. Το MyBlueHome καλύπτει αυτό το σημαντικό κενό, εισάγοντας με ολοκληρωμένη προσέγγιση το Θαλάσσιο Γραμματισμό στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

Μέσω των αποτελεσμάτων του MyBlueHome, οι μαθητές αποκτούν βασική κατανόηση των ωκεάνιων και παράκτιων διεργασιών, των περιβαλλοντικών προκλήσεων και αντιλαμβάνονται τη σημασία των βιώσιμων πρακτικών. Δίνοντας έμφαση στην εκπαίδευση των παιδιών, μπορούμε να εμπνεύσουμε τις μελλοντικές γενιές να αναλάβουν ουσιαστική δράση για την προστασία και τη βιωσιμότητα των ωκεανών. Παράλληλα, η διεθνής συνεργασία που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του Σχεδίου διευκολύνει την ανταλλαγή γνώσεων και καλών πρακτικών μεταξύ των εκπαιδευτών και των ειδικών επιστημόνων για τη βελτιστοποίηση των αποτελεσμάτων.

Τα αποτελέσματα του MyBlueHome περιλαμβάνουν:

α) Το προτεινόμενο μαθησιακό πλαίσιο που σχετίζεται με τον Θαλάσσιο Γραμματισμό και την βιωσιμότητα, για την ηλικιακή ομάδα παιδιών του δημοτικού σχολείου, για να υποστηρίξει τις δραστηριότητες του έργου και να βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να συμμετάσχουν σε μαθησιακές δραστηριότητες που σχετίζονται με αυτά τα θέματα.

β) Το Ψηφιακό Παιχνίδι Περιπέτειας, το οποίο δημιουργεί ένα καθηλωτικό και διερευνητικό περιβάλλον για τα παιδιά, καθοδηγώντας τα σε επείγοντα ζητήματα που σχετίζονται με τον Θαλάσσιο Γραμματισμό και την Βιωσιμότητα.

Η βασική ιδέα του παιχνιδιού είναι να παρουσιάσει στον παίκτη μια σειρά από επιλεγμένα σενάρια που αναδεικνύουν τους πιο κρίσιμους τρόπους με τους οποίους ο ωκεανός επηρεάζει τη ζωή μας—από τις οικονομικές και κοινωνικές επιδράσεις έως τον ζωτικό ρόλο του στην υποστήριξη της ζωής στη Γη.

Κάθε σενάριο αναδεικνύει:

- Τη σημασία του ωκεανού
- Τα προβλήματα που τον επηρεάζουν
- Τις αιτίες αυτών των προβλημάτων και
- Τις βιώσιμες πρακτικές που μπορούν να τα μειώσουν

Οι θεματικές περιοχές του παιχνιδιού οργανώνονται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

1. Η σημασία του ωκεανού για την αναψυχή και τις μεταφορές
2. Η σημασία του ωκεανού ως πηγή τροφής και άλλων πόρων
3. Η σημασία του ωκεανού στη ρύθμιση του κλίματος, την παραγωγή οξυγόνου και ως καταφύγιο βιοποικιλότητας

Το Ψηφιακό Παιχνίδι διατίθεται ελεύθερα διαδικτυακά και έχει μεταφραστεί σε πέντε γλώσσες (Αγγλικά, Ελληνικά, Ιταλικά, Πορτογαλικά και Ρουμανικά). Επιπλέον, έχουν δημιουργηθεί βίντεο στο YouTube, τα οποία παρουσιάζουν κάθε «αποστολή» του παιχνιδιού, διασφαλίζοντας τη μέγιστη δυνατή διάδοση και εκπαιδευτική απήχηση.

γ) Οδηγός για τη δημιουργία Μουσείου Ωκεανού

Ο Οδηγός αποτελεί έναν ολοκληρωμένο οδικό χάρτη για τη δημιουργία ενός σχολικού Μουσείου Ωκεανού ως εργαλείο προώθησης του Θαλάσσιου Γραμματισμού στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, παρέχοντας στους εκπαιδευτικούς το απαραίτητο πλαίσιο για τον Θαλάσσιο Γραμματισμό και μια συνολική επισκόπηση των προκλήσεων που αντιμετωπίζει ο ωκεανός, βασισμένη στον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης SDG14 του ΟΗΕ.

Περιλαμβάνει το παιδαγωγικό πλαίσιο για τη δημιουργία ενός Ωκεάνιου Μουσείου και παρουσιάζονται παραδείγματα Εκθέσεων του Ωκεάνιου Μουσείου από τρία ευρωπαϊκά σχολεία (Ελλάδα: PSV, Ιταλία: ICCGP, Ρουμανία: ISJA). Επίσης περιλαμβάνονται Κάρτες Δραστηριοτήτων που μπορούν να λειτουργήσουν ως χρήσιμοι εκπαιδευτικοί πόροι για τους εκπαιδευτικούς προσφέροντας οδηγίες για την υλοποίηση βιωματικών μαθησιακών εμπειριών που ζωντανεύουν τις έννοιες της θαλάσσιας επιστήμης. Χρησιμοποιούν τόσο ως οδηγοί δραστηριοτήτων για εκθέματα μουσείων όσο και ως εργαλεία διδασκαλίας για θέματα που σχετίζονται με τον ωκεανό.

Το υλικό διατίθεται διαδικτυακά σε πέντε γλώσσες (Αγγλικά, Ελληνικά, Ιταλικά, Πορτογαλικά και Ρουμανικά).

Φορέας-Συντονιστής	Coordinating Organisation
Ειδικό Νηπιαγωγείο Κωφών και Βαρήκων Αργυρούπολης	The Kindergarten for the Deaf and Hard of Hearing of Argyroupolis
Κωδικός σχεδίου	Project Code
2022-1-EL01-KA210-SCH-000082710	
Τομέας	Sector
Σχολική Εκπαίδευση	School Education
Τίτλος σχεδίου	Project title
Από τα Απορρίμματα στο Θησαυρό: Σχέδια Μαθημάτων Ανακύκλωσης για Κωφούς και Βαρήκοους Μαθητές Νηπιαγωγείου	From Waste to Treasure: Recycling Lesson Plans for Deaf and Hard of Hearing Kindergarten Students
Χώρες	Countries
Ελλάδα- Κύπρος	Greece - Cyprus
Εταίροι Έργου	Project partners
Κυπριακή Ομοσπονδία Κωφών	Cyprus Federation of the Deaf
Open Pedia Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρία	Open Pedia - Company
Ιστοσελίδα	Website
https://skda.gr/	
Erasmus+ Project Results Platform	
https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2022-1-EL01-KA210-SCH-000082710	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ

Στόχος του προγράμματος Ecosign ήταν η αντιμετώπιση της έλλειψης εκπαιδευτικού υλικού για την περιβαλλοντική εκπαίδευση κωφών και βαρήκοων μαθητών προσχολικής και πρώτης σχολικής ηλικίας. Σκοπός μας ήταν να αναπτύξουμε ένα ολοκληρωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που εισάγει τα κωφά και βαρήκοα νήπια στις διαδικασίες ανακύκλωσης και διατήρησης του περιβάλλοντος. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε με χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογικών εργαλείων, αφήγησης, εκπαιδευτικών παιχνιδιών και σχεδίων μαθημάτων για να διασφαλιστεί ότι το περιεχόμενο είναι εύκολα προσβάσιμο και κατανοητό από τα παιδιά.

Συγκεκριμένα, δημιουργήσαμε ιστορίες για την ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών και μία ιστορία που καλύπτει τις τρεις βασικές αρχές της περιβαλλοντικής συνείδησης, την ανακύκλωση, την επαναχρησιμοποίηση και τη μείωση των απορριμμάτων. Αυτές οι ιστορίες αναπτύχθηκαν σε έντυπη μορφή, σε πολυμεσική μορφή και σε Ελληνική Νοηματική Γλώσσα (ΕΝΓ), με κάποιες από αυτές να παρουσιάζονται και ως animation με νοηματική διερμηνεία. Αναπτύξαμε επίσης flash cards για το λεξιλόγιο σχετικά με το περιβάλλον, οι οποίες διατέθηκαν στην ιστοσελίδα του προγράμματος σε μια εφαρμογή με εικόνες και νοηματική. Σχεδιάστηκαν επίσης δύο ψηφιακά παιχνίδια για το λεξιλόγιο και τρία ψηφιακά διαδραστικά παιχνίδια για τις βασικές έννοιες, τα οποία υπάρχουν σε έντυπη, πολυμεσική

Πρακτικά Εργαλεία και Συμβουλές για Πράσινα Σχέδια

Πρακτικά Βήματα για Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος

- ✓ Κάντε έλεγχο αποβλήτων και εφαρμόστε τη φιλοσοφία των 3R (Refuse - Αρνούμαι, Reduce – Μειώνω, Recycle – Ανακυκλώνω).
- ✓ Επιλέξτε τοποθεσίες προσβάσιμες με πράσινες μεταφορές (τρένο, carpooling, λεωφορείο).
- ✓ Μετρήστε το ανθρακικό αποτύπωμα του σχεδίου (ταξίδια, εκδηλώσεις, προμήθειες).
- ✓ Αντισταθμίστε το ανθρακικό αποτύπωμα, όπου δεν μπορείτε να μειώσετε.
- ✓ Συζητήστε με τους εταίρους για πράσινες πρακτικές (χώροι, εστίαση, εκτυπώσεις).
- ✓ Περιορισμός σπατάλης τροφίμων
- ✓ Προσφέρετε φυτικές επιλογές γευμάτων με τοπικά & εποχιακά ή βιολογικά προϊόντα.
- ✓ Χρησιμοποιήστε επαναχρησιμοποιούμενα σκεύη και ενθαρρύνετε τη χρήση προσωπικών παγουριών.
- ✓ Μοιραστείτε τις καλές σας πρακτικές και ενδυναμώστε τους συμμετέχοντες με στόχο την πράσινη αλλαγή.

✓ Πρακτικός Κατάλογος Ελέγχου (Checklist): Πώς να ενσωματώσετε πράσινες πρακτικές στο σχέδιο σας

- ✓ Αναγνωρίστε τις ανάγκες σας σχετικά με τη βιωσιμότητα.
- ✓ Συνεργαστείτε με τοπικούς “πράσινους” φορείς ή ειδικούς.
- ✓ Εκπαιδεύστε την ομάδα έργου σε περιβαλλοντικά ζητήματα.
- ✓ Χρησιμοποιήστε βιώσιμα μέσα μεταφοράς και εκμεταλλευτείτε το Green Travel Top-up.
- ✓ Επιλέξτε τοπικούς και οικολογικούς προμηθευτές.
- ✓ Προτιμήστε ψηφιακά εργαλεία αντί για εκτυπώσεις και έντυπο υλικό.
- ✓ Προγραμματίστε εκδηλώσεις χωρίς απόβλητα (“zero waste”).
- ✓ Κάντε μέτρηση του περιβαλλοντικού σας αποτυπώματος (π.χ. CO₂ tracking).
- ✓ Ενθαρρύνετε τους συμμετέχοντες να αναλάβουν προσωπικές δεσμεύσεις (π.χ. μείωση κατανάλωσης, ανακύκλωση).
- ✓ Μοιραστείτε τα αποτελέσματα και τις καλές πρακτικές σας για να εμπνεύσετε άλλους οργανισμούς.

Εκπαιδευτικοί/Ψηφιακοί Πόροι, Υποστηρικτικό Υλικό και Πηγές

- [PODCAST - Discover the Green Priority in Erasmus+ and European Solidarity Corps Programmes](#)
- [Unlock the power of priorities!](#)
- [EU Green Deal](#)
- [EU Climate Pact](#)
- [Learning for the green transition and sustainable development](#)
- [The 2030 Agenda for Sustainable Development's 17 Sustainable Development Goals \(SDGs\)](#)
- [Towards a green & digital future](#)
- [The twin green & digital transition: How sustainable digital technologies could enable a carbon-neutral EU by 2050](#)
- <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6b6c1010-ec9c-11ec-a534-01aa75ed71a1>
- [Collection of Erasmus+ and European Solidarity Corps 2024 green projects](#)
- [Collection of Erasmus+ green projects and European Solidarity Corps 2023](#)
- [GreenComp](#)
- [EC Guide Sustainable Meetings and Events](#)
- [7 steps for greener events](#)
- [Learning for sustainability in Europe: Building competences and supporting teachers and schools](#)
- [REDUCING THE IMPACT OF DIGITAL PRACTICE ON THE ENVIRONMENT Kit for VET professionals](#)
- [The green employment and skills transformation](#)
- [Greening technical and vocational education and training](#)
- [The Little Book of Green Nudges](#)
- [Get inspired by a network of European universities committed to the ecological transition.](#)

Games & Toolkits

- [The GreenComp game: sustainability conversations](#)
- [The 2Tons workshop](#)
- [Climate Fresk workshop](#)
- [The European Nature Protection Toolkit](#)
- [Game: Can you achieve zero carbon by 2050?](#)
- [Game: 2050 – It's your turn!](#)
- [Game: Our planet, our future](#)
- [Board game on climate action](#)

Χρήσιμοι Πόροι

- [Επίσημος Οδηγός Erasmus+ \(στα ελληνικά\)](#)
- [Επίσημος Οδηγός Erasmus+ \(στα αγγλικά\)](#)
- [Erasmus+ and European Solidarity Corps green transition and sustainable development strategy – Implementation guidelines, Publications Office of the European Union, 2025](#)
- [IKY – Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών](#)
- [SALTO Green: SALTO resource center on ecological transition covers all sectors of the Erasmus+ and European Solidarity Corps](#)